

OBSAH

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	8
O AUTOROCH	10
PREDHOVOR	13
1 OČKOVANIE AKO NÁSTROJ V BOJI PROTI EPIDÉMIÁM A PANDÉMIÁM	17
1.1 História náhľadu na prenos chorôb	17
1.2 Epidémie a pandémie	18
1.2.1 Mor	18
1.2.2 Cholera	19
1.2.3 Chrápka	20
1.2.4 Pravé kiahne	21
1.3 Prvá vakcína a ďalší vývoj	22
1.3.1 Koniec 18. storočia – prvá vakcína	22
1.3.2 Koniec 19. storočia – druhá vakcína	22
1.3.3 20. storočie – rýchly vývoj	23
1.4 Ochorenia a vakcíny	24
1.5 Mýty spojené s očkovaním	29
1.5.1 Prvá vakcína – prvý mýtus	29
1.5.2 Šírenie ďalších mýtov	30
1.5.3 Očkovanie a autizmus	30
1.5.4 Prídavné látky vo vakcínach	31
1.5.5 Očkovanie a záťaž organizmu	32
1.5.6 Ďalšie fakty o vakcínach	33
1.5.7 Očkovanie proti COVID-19	34
1.5.8 Bezpečnosť a účinnosť vakcín	34
1.6 Ako ďalej?	35
2 VÝZNAM A PODSTATA OČKOVANIA, DRUHY OČKOVANÍ.....	37
2.1 Očkovanie a imunita	37

2.1.1	Imunizácia, vakcína, antigén	37
2.1.2	Imunitná reakcia	38
2.2	Typy vakcín a ich vývoj	39
2.2.1	Od celého mikroorganizmu k jednotlivým stavebným zložkám	39
2.2.2	Biotechnológie	40
2.2.3	Zvyšovanie bezpečnosti a účinnosti	41
2.3	Kolektívna imunita, eliminácia a eradikácia ochorenia	42
2.4	Typy očkovania	43
2.5	Očkovanie v krajinách Európskej únie	45
2.6	Ďalší vývoj a budúcnosť očkovania	45
2.7	Význam očkovania pre zdravie populácie	46
3	VÝVOJ VAKCÍN V ČASE PANDÉMIE	48
3.1	Historické pozadie vývoja vakcín počas pandémie	48
3.2	Vývoj vakcín počas pandémie COVID-19	50
3.3	mRNA vakcíny	51
3.3.1	Comirnaty (Pfizer-BioNTech)	55
3.3.2	COVID-19 Vaccine Moderna (Moderna)	57
3.3.3	Ďalšie mRNA vakcíny	59
3.4	Vektorové vakcíny	60
3.4.1	Vaxzevria (AstraZeneca, Oxfordská univerzita)	63
3.4.2	Ad26.COV2.S (Johnson&Johnson)	65
3.4.3	Ďalšie adenovírusové vektorové vakcíny	68
4	PRÁVO A POVINNÉ OČKOVANIE V MEDZINÁRODNOM KONTEXTE	70
4.1	Očkovanie v kontexte medzinárodného práva	71
4.1.1	Informovaný súhlas: voľba očkovania ako ľudské právo	72
4.1.2	Verejné zdravie a obmedzenia ľudských práv: kritériá obmedzenia individuálnych práv	77
4.1.3	Právo na účinný prostriedok nápravy	82
4.1.4	Úloha medzinárodného práva pri očkovaní proti COVID-19	90

4.1.5	Medzinárodná iniciatíva COVAX	96
4.2	Politiky povinného očkovania vo vybraných regiónoch sveta	109
4.2.1	Európa	110
4.2.2	Latinská Amerika a Karibik	122
4.2.3	Afrika	126
4.2.4	Austrália a Oceánia	135
5	VÝBER Z JUDIKATÚRY ZAHRANIČNÝCH SÚDOV A EURÓPSKEHO SÚDU PRE ĽUDSKÉ PRÁVA.....	142
5.1	Záväznosť judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a jej minimálny štandard	142
5.2	Poškodenie zdravia a príčinná súvislosť v otázkach očkovania	143
5.3	Dobrovoľnosť v. povinnosť očkovať	144
5.4	Sloboda myslenia, svedomia a náboženského vyznania v kontexte očkovania	147
5.5	Obmedzenie osobnej slobody pri expozícii nebezpečnej nákazy ..	150
5.6	Odškodnenie za vedľajšie účinky	152
5.7	Prípady Vavrička a ostatní v. Česká republika	153
5.8	Predpoklady ďalšieho vývoja judikatúry ESLP, ak by boli podané ďalšie sťažnosti v otázkach očkovania, napríklad dospelé populácie a v súvislosti s COVID-19	157
6	METAMORFÓZY ČESKEJ SÚDNEJ PRAXE.....	162
6.1	Legislatívny základ očkovania v Českej republike	162
6.2	Očkovanie ako politický a odborný problém	164
6.3	Obmedzenie základných práv podzákonným predpisom	166
6.4	Náboženská sloboda ako výnimočný dôvod nesankcionovať	168
6.5	Sociálna solidarita, „rozumnosť“ obmedzenia práv a konformný výklad	171
6.6	Výhrada svedomia – náboženská a svetská	174
6.7	Participačné práva dieťaťa v spore rodičov o jeho očkovanie	176
6.8	Predbežné opatrenie v záujme maloletej	178
	Záver	179

7	LEGISLATÍVNY ZÁKLAD OČKOVANIA V SLOVENSKEJ REPUBLIKE A SÚDNA DOKTRÍNA	181
7.1	Legislatívny základ očkovania	182
7.1.1	Ústava SR a ochrana života a zdravia	182
7.1.2	Zákon o ochrane zdravia a očkovanie ako prevencia	183
7.1.3	Vyhláška o prevencii a kontrole prenosných ochorení	186
7.2	Súdna doktrína	188
	Záver	203
8	ETICKÉ ASPEKTY OČKOVANIA, POVINNÉ VERZUS DOBROVOLNÉ OČKOVANIE	204
8.1	Všeobecne o politike vakcinácie	204
8.2	Výhrada svetská a náboženská, odmietanie očkovania	207
8.3	„Stratégia očkovania“ pri SARS-CoV-2 s chýbajúcou stratégiou	208
8.4	Bioetika na ceste od jednotlivca k spoločnosti ako celku, recipročný altruizmus	213
8.5	Povinné očkovanie – nonsens v liberálnej spoločnosti?	217
8.6	Ako „potrestať“ odmietnutie očkovania	221
	Záver	224
9	NÁHRADA ŠKODY V KONTEXTE POVINNÉHO OČKOVANIA, ODŠKODŇOVACIE SCHÉMY	226
9.1	Všeobecne o náhrade za poškodenia zdravia po očkovaní	226
9.2	Nemecko	231
9.3	Provincia Québec v Kanade	232
9.4	Nový Zéland	234
9.5	Taiwan	235
9.6	Japonsko	236
9.7	Švajčiarsko	237
9.8	Francúzsko	238
9.9	Taliansko	239
9.10	Švédsko	240
9.11	Veľká Británia	240

9.12	USA	241
9.13	Česká republika	243
10	BOJ PROTI KONŠPIRÁCIÁM, HOAXOM, PANDÉMIA COVID-19 A AKO JU PORAZIŤ	246
10.1	Problém rozpoznania „fake news“	247
10.2	<i>Fake news</i> a COVID-19	248
10.3	Medicína založená na dôkazoch a jej popieranie	250
10.4	<i>Fake news</i> a reakcie technologických spoločností	251
10.5	Medzinárodno-právny rámec regulácie slobody prejavu	254
10.6	Posúdenie prípustnosti, cenzúra alebo ochrana verejného záujmu?	256
10.7	Sloboda prejavu a Slovenská republika	257
10.8	Tlačový zákon – užitočné prostriedky, úzka aplikácia	259
10.8.1	Právo na opravu	260
10.8.2	Právo na odpoveď	261
10.8.3	Právo na dodatočné oznámenie	261
10.8.4	Efektivita v kontexte očkovania	262
10.9	Zákon o vysielaní a retransmisii	264
10.10	Neodkladné opatrenia – prevencia, ktorá niekedy nemusí stačiť	266
	Záver	268
11	NÁVRHY MOŽNÝCH LEGISLATÍVNYCH VÝCHODÍSK NA ZÁKLADE EXISTUJÚCEJ PRÁVNEJ ÚPRAVY, AKO AJ V SÚVISLOSTI S OČKOVANÍM PROTI NOVÉMU VÍRUSU.....	272
11.1	Aktuálny stav náhrady škody spôsobenej očkovaním v Slovenskej republike	272
11.2	Legislatívne iniciatívy v minulosti	275
11.3	Návrhy <i>de lege ferenda</i>	278
11.4	COVID-19 a očkovanie	280
	RESUMÉ	284
	LITERATÚRA	287